

ARTS

La Muga Caula

EQUIP MUGA CAULA | Fotografies d'Ayano Shibata

La Muga Caula és una trobada internacional anual de poesia d'acció i performance que té lloc a les Escaules, Alt Empordà, el mes de setembre de cada any des del 2005. El motiu fundacional d'aquesta trobada és un fet històric: el 40è aniversari de la visita de Marcel Duchamp al salt de la Caula (les Escaules) l'any 1965. Duchamp, figura cabdal del cubisme, el dadà i el surrealisme, i predecessor de l'art conceptual i efímer, va visitar la contrada l'any 1965, segons consta documentalment, i segurament abans, cercant inspiració per a la seva gran obra pòstuma *Étant donnés*, com hem explicat en primícia en diversos articles de recerca mentre maduràvem aquest projecte. La trobada, de la qual Duchamp és l'inspirador, es dedica, doncs, a les arts efímeres i d'arrel conceptual, concretament a la poesia d'acció i a la performance.

La "frontera calenta" de la Muga Caula, nom compost amb dos topònims de la contrada, el riu Muga, que voreja el poble ('frontera' en basc) i el salt d'aigua de la Caula, situat a un centenar de metres de la població (del llatí 'càlida') vol ser una frontera calenta de les arts interdisciplinàries des d'una perspectiva internacional. Una experiència viva i directa però també de debat. Per això potenciem l'estudi i el debat amb la programació de tallers, conferències i presentacions de treballs per part dels mateixos artistes; també allotgem congressos, presentem publicacions i, particularment, treballem en la documentació de l'art d'acció a través de la fotografia i el vídeo, alhora que observem aquesta producció com a instrument de difusió i coneixement i també com a procés creatiu del documentalista, al qual considerem artista. Cada any produïm un vídeo documental d'autor sobre la trobada, que posteriorment difonem al llarg de l'any en altres festival i espais universitaris i artístics, i finalment en sessió contínua durant els quinze dies previs a la trobada del Museu de l'Empordà de Figueres. Paral·lelament, a la Galeria Dolors Ventós de Figueres presentem obra plàstica, literària i visual dels artistes que participaran en la present edició.

L'objecte d'aquestes presentacions és difondre i analitzar l'art d'acció, així com fer evident una de les seves característiques principals: l'experiència en viu que tindrà lloc pocs dies després, a pocs kilòmetres d'aquest espais expositius.

Anisa Ashkar

El paisatge sempre ha estat un element clau en la trobada de la Muga Caula, ho va ser per a Duchamp en l'elaboració d'*Étant donnés* i així ho han vist molts artistes participants, com Denys Blacker, Xavier Sabater, Julien Blaine, J. M. Calleja o Isabel León. Des de fa tres anys incidim particularment en aquesta qüestió i demanem a tots els participants que una de les dues accions que faran durant la

Helena Ferrando

trobada la facin a l'exterior i que prenguin com a marc de referència l'arquitectura i el paisatge de la contrada. Així és com cerquem potenciar la relació de la trobada amb el territori i aprofundir en la proposta de cada artista.

El cartell, el document i l'obra gràfica. En les dues primeres edicions el cartell es va elaborar amb documents que mostraven respectivament Duchamp i Man Ray a la Caula; per a la tercera edició es va fer una recreació fotogràfica de les activitats de Dalí al popular salt d'aigua, i a partir de la quarta edició el cartell s'encarrega

a una figura internacional de la *performance* i la poesia d'acció, que crea una obra inèdita per a l'ocasió i també participa en la trobada. D'aquesta imatge en fem una edició exclusiva, numerada i signada per l'autor, que ens serveix com a obsequi i mostra d'agraïment a tots els patrocinadors i col·laboradors que ajuden a fer possible la trobada. Els autors d'aquestes obres han estat: Julien Blaine per a l'edició de 2008, Esther Ferrer per a la de 2009, Bartolomé Ferrando el 2010, Nieves Correa el 2011 i Fina Miralles enguany.

L'any 2009, aprofitant la participació del poeta Clemente Padín, vàrem fer una edició especial commemorativa del 30è aniversari del seu famós poema *PAN=PAZ*, que vàrem oferir als assistents a un preu simbòlic com a bo d'ajut. Des d'aleshores hem continuat amb l'edició de bons d'ajut: Pere Sosua el 2010, Joan Casellas el 2011 i enguany J. M. Calleja amb una obra gràfica, que a més serà la coberta del catàleg d'art postal que editarem amb motiu del 50è aniversari del grup Fluxus i del centenari de l'exposició del *Nu baixant l'escala* de Duchamp a Barcelona l'any 1912. FLUXCHAMP! es el lema d'aquesta edició.

Així, La Muga Caula, a més de promoure la pràctica de la poesia d'acció, de la *performance* i de la documentació fotogràfica i videogràfica corresponent, treballa també l'edició gràfica i l'art postal, i genera així un fons documental tant de les produccions pròpies com de totes les publicacions en paper i videogràfiques que els participants aporten i, en alguns casos, de les restes d'acció i dels objectes usats en aquestes accions.

La Muga Caula es planteja com una trobada de convivència entre artistes, estudiants, equip organitzador i voluntaris, entre els quals hi ha amics i veïns, així com membres del Servei Civil Internacional i del públic en general. Les activitats se succeeixen matí, tarda i vespre, i els àpats es fan col·lectivament. Així, durant els tres dies de la trobada (cinc per als estudiants), les Escaules rememoren l'esperit del monestir medieval que un dia va ser, amb l'esperit obert i multidisciplinari de l'art d'acció. L'equip permanent de la Muga Caula està format per Joan Casellas (director artístic), Ingrid Danckaerts (directora tècnica), Joan Ramírez, Agnès Ramírez i Teresa Ramírez.

RESTAURANT
cuina de mercat

Pintor Borrassà, 43-47 • 08205 SABADELL
Tels. 93 727 70 42 - 93 726 27 91

canyas

GALERIA D'ART
olis, pintura sobre seda, modernisme català,
escultura i regals

Creueta, 15 · 08202 Sabadell
Tel 937 270 396 · 607 733 820

Ferrer
ADVOCATS

rambla 5, 4º planta 08202 sabadell
tel 93 727 59 20 fax 93 725 64 56
e-mail: advocats@giassessors.com

FLUXCHAMP! el paisatge Fluxus de la Muga Caula

Fa cinquanta anys George Maciunas va posar nom a una idea. El nom fou *Fluxus*, la idea un moviment d'inspiració neoadada, experimental i radical, que s'interessava, entre altres coses, per l'art d'acció, efímer i interdisciplinari, per les edicions d'artista i per l'objecte quotidià, alhora que defensava de totes totes un art practicable per tothom, un art proper a la vida que flueix com un corrent d'aigua que amara tots els plecs de la terra escolant-s'hi. La deu inicial havia de ser una revista, però la impetuositat de la riuada es concretà en un doll de festivals internacionals que configurarien un moviment d'art d'acció no superat encara avui. Fluxus forma part del nostre paisatge cultural i corre per les aigües càlides de la Caula emanant vapors *inframincés* i desembocant a la Muga traspasant fronteres.

D'altra banda, enguany fa cent anys del primer contacte de Marcel Duchamp amb Catalunya, en ocasió de la presentació al món sencer del seu *Nu descendant un escalier n. 2*, l'abril de 1912, a les Galeries Dalmau de Barcelona. Amb el temps, Duchamp esdevindria un dels grans mestres dadà, referència obligada de qualsevol moviment conceptual, Fluxus o similar. Freqüentant els surrealistes, es fa amic de Dalí i del seu paisatge empordanès, una destil·lació del qual, el salt de la Caula, reverbera màgicament en l'obra *Étant donnés* i, fins i tot, per coincidència premonitòria, en *Le Grand Verre*.

Celebrem Fluxus com a referència de tots els esdeveniments d'art d'acció i rememorem Marcel Duchamp per la influència decisiva de la seva obra en els artistes Fluxus, conceptuals i en la Muga Caula, la qual va néixer com a record proactiu de les visites de Duchamp al salt de la Caula. *Fluxchamp* és enguany el nostre lema, un lema que reinterpreta Fluxus i Duchamp i s'aboca al paisatge mític i històric de l'Alt Empordà.

Per tot això hem eixit del nostre llogaret vaporós i feréstec i hem anat a cercar sota la llum esclatant de Cadaqués Fina Miralles, remarcable artista d'acció i del moviment conceptual català. Miralles, que sempre s'ha ocupat del paisatge, de la natura i de llur fusió amb l'ésser humà, ha fet el cartell d'aquesta vuitena edició, una interpretació lliure d'aquest espill que avui hem anomenat *Fluxchamp*.

A dalt:
Andrés
Galeano

A baix:
cartell de
l'exposició
El paisatge
catastròfic
de la 7a
edició de la
Muga Caula

Galeria Dolors Ventós i la Muga Caula
El paisatge catastròfic
Del 2 al 18 de setembre de 2011

Anisa Ashkar, Denys Blacker, Joan Casellas, Nieves Correa,
Michel Collet, Belén Cueto, Anet van de Elzen, Andrés
Galeano, Angela García, Antonio Gómez, Justyna Górowska,
Gwendoline Robin, Montse Sabater, Ayano Shibata i Pa'ma
Torrens

Galeria Dolors Ventós · Calçada dels Monjos, 26 · 17600 Figueras · tel. 647 401 376

Denys Blacker

*Els participants
de la setena edició*